

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลชองดำน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลชองดำน อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลชองดาม
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลชองดาม อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ โดยมาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลัง ได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหาร สำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานของรัฐตามหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO ERM Integrated Framework) โดยอยู่ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ดังกล่าวที่กระทรวงการคลังที่กำหนด ซึ่งตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารจัดการความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเน้นความสำคัญ หรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

องค์กรบริหารส่วนตำบลชองदान จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางพื้นฐานในการติดตามประเมินผล รวมทั้งการรายงานผลเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยง อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลชองदानสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

องค์กรบริหารส่วนตำบลชองदान

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
> หลักการและเหตุผล	๑
> วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง	๑
> เป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง	๑
> นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๒
> ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	๒
> นิยามความเสี่ยง	๓
ส่วนที่ ๒ แนวคิด กรอบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
> แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง	๔
> กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
> กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
ส่วนที่ ๓ การบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน	
> สภาพแวดล้อมภายในองค์กร	๑๑
> การกำหนดวัตถุประสงค์	๑๗
> การระบุความเสี่ยง	๑๗
> การประเมินความเสี่ยง	๑๘
> การตอบสนองความเสี่ยง	๒๑
> กิจกรรมควบคุม	๒๒
> สารสนเทศและการสื่อสาร	๒๒
> การติดตามประเมินผล	๒๒
ส่วนที่ ๔ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	
> แบบ บส.๑ กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/ข้อบัญญัติ/ เทศบัญญัติ/อื่น ๆ	๒๕
> แบบ บส.๒ การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง	๒๗
> แบบ บส.๓ รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง	๒๙
ภาคผนวก	
> ประกาศนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๔
> คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหาร ส่วนตำบลช่องด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๖
> ประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๘

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่างๆ อาทิการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้นลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายให้กับองค์กรภายใต้สภาวะการดำเนินงานของทุกส่วนราชการล้วนแต่มีความเสี่ยง ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่กระทบต่อการทำงานหรือเป้าหมายขององค์กร วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่เกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง และต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๑ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในและการบริหารความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด เพื่อให้เป็นไปตามหนังสือกระทรวงการคลังเลขที่ กค ๐๔๐๙.๓/ว๓๖ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่องหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ตามหนังสือที่อ้างอิงถึง กระทรวงการคลังได้ประกาศหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ โดยหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ ข้อ ๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐยกเว้นรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการความเสี่ยงตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

๑. เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง
๒. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
๓. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๔. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยง
๕. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์
๖. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร

เป้าหมายของแผนบริหารความเสี่ยง

๑. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปี ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
๒. ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๓. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ
๔. เพื่อพัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง
๕. ความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร
๖. การบริหารความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

๑. การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรผ่านการจัดการองค์ความรู้
๒. ผู้บริหาร/เจ้าหน้าที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง
๓. สนับสนุนกิจกรรมการบริหารความเสี่ยงโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม
๔. นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าถึงสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยง
๕. ติดตามทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง
๖. ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรด้านการตระหนักถึงความเสี่ยงและความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน
๗. นำองค์ความรู้ขององค์กรสร้างมูลค่าตอบแทนสู่สังคม

ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจได้ดียิ่งขึ้นและทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรคและอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย

ประโยชน์ที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการดำเนินการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

๑. เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารความเสี่ยงจะช่วยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
๒. สร้างฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์กร การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้
๓. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรได้อย่างครบถ้วน ซึ่งครอบคลุมความเสี่ยงธรรมาภิบาล
๔. เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆเช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสามารถปกป้องผลประโยชน์ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร
๕. ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ ผู้บริหารมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กร และระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน
๖. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่ำและกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

นียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ

๒. ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใดๆที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ใหม่ แนนอน และจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงิน และการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้ โดยวัดจากผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ ลักษณะของความเสี่ยงสามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๓. ปัจจัยเสี่ยง คือ สาเหตุที่จะทำให้เกิดความเสี่ยง

๔. ระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management System) หมายถึง ระบบการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆเพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมาย ทั้งในด้านกลยุทธ์ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั้งองค์กร

๕. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ความเสี่ยง จัดลำดับความเสี่ยง และผลกระทบ

๖. ประเภทความเสี่ยง หมายถึง การแบ่งกลุ่มความเสี่ยงประเภทต่าง ๆ เพื่อสะดวกในการค้นหา ระบุ ประเมิน จัดลำดับ และกำหนดการควบคุม โดยแยกประเภทความเสี่ยง ออกเป็น ๖ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risks : S) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks : F) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks : O) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks : L) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks :T) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputation Risks : R) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

บทที่ ๒

แนวคิด กรอบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

แนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management) หมายถึง การบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อที่สามารถลดหรือจัดการความเสี่ยง เพื่อให้วัตถุประสงค์ของกระบวนการดำเนินงานประสบความสำเร็จ และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรนั้น เป็นการบริหารความเสี่ยงโดยประสานกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง ตามโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรมตามภารกิจและวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจและพันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์ การตัดสินใจและสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารองค์กร

๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับโครงการ ระดับหน่วยงานย่อย และระดับองค์กร ในปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านการเงิน ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้ อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอนและโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจจะเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์ เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กร ตั้งแต่ระดับผู้บริหารระดับสูง คณะกรรมการและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรทั้งในด้านยุทธศาสตร์ การปฏิบัติงาน การเงินและการบริหาร ซึ่งอาจเป็นผลกระทบทางบวกด้วยก็ได้โดยวัดจาก ผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับ และโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factors) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ดีด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุ ควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน ดังนี้

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากภายนอกองค์กร เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย คู่แข่ง เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากภายในองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารและการจัดการความรู้/ความสามารถของบุคลากร กระบวนการทำงาน ข้อมูล/ระบบสารสนเทศ เครื่องมือ/อุปกรณ์

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงหน่วยงานของรัฐควรพิจารณานำกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ไปปรับใช้ในการวางระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริงโดยหน่วยงานของรัฐแต่ละแห่งอาจมีศักยภาพที่แตกต่างกันในการนำกรอบการบริหารจัดการ ความเสี่ยงทั้งหมดไปปรับใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของหน่วยงาน กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย หลักการ ๘ ประการ ดังนี้

๑. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
๒. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
๓. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
๔. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
๖. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
๗. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
๘. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management Process) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุ วิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการนี้จะสำเร็จลงได้ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน

กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามมาตรฐาน COSO ประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ ที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้องค์ประกอบเหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสนับสนุนครอบคลุมทุกหน่วยงานในองค์กร ผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุกระดับ จากระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร ซึ่งแต่ละองค์กรจะประกอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทาง การปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น เพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑.๑ การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ หมายถึง ประเภทและความเสี่ยงที่องค์กรจะยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กร ซึ่งต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรโดยมีการกำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

๑.๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติ และควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือการบริหารความเสี่ยง

๑.๓ วัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยงที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้นๆ นอกจากนี้ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา วางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Object Setting)

วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ หน้าที่ เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อย เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย

๓. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยง เป็นการค้นหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมิน และการจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะทำงานบริหารความเสี่ยงได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบ ไว้ ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาส (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า ๕ ครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑-๖ เดือน/แต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑ ปี/ครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาสดังเกิดขึ้นนาน ๆ ครั้ง หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๒ -๓ ปี/ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยมาก หรือ มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๕ ปี/ครั้ง

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๕๐๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษชี้มูลความผิด เข้าสู่ กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้าน ความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่าง ต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการ ตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายใน หน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	แทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score) ระดับของความเสียหายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ในรูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) และให้นำความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับของความเสียหายสูง และสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	คะแนน ๒๒ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	คะแนน ๑๐ - ๒๑
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	คะแนน ๕ - ๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	คะแนน ๑ - ๔

๔.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ย เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้วางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การตอบสนองความเสี่ยง เป็นการพิจารณาคัดเลือกทางที่เหมาะสมกับการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยได้เลือกทางเลือกที่คาดว่าจะสามารถทำให้โอกาสหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการตอบสนองความเสี่ยงมี ๔ แนวทางหลัก ได้แก่

- การหลีกเลี่ยง (Avoid) หรือ ยกเลิก (Terminate) ความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับไม่ได้มีผลกระทบกับ องค์กร แผนงาน/โครงการ กิจกรรมอย่างสูง แต่ไม่สามารถจัดการได้ด้วยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องพิจารณาโดยการหยุด ยกเลิกโครงการ หรือเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์

- การโอน (Transfer) หรือ การแบ่ง (Share) ความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบสูงมาก คาดเดาได้ยาก ป้องกันได้ยาก เช่น การเกิดวินาศภัย หรือ ภัยธรรมชาติ หรือเป็นการดำเนินการในเรื่องที่ไม่มีความชำนาญ หรือต้องปฏิบัติงานที่มีปริมาณมากในเวลาจำกัด จัดการโดยการทำประกันภัย หรือจ้างบุคคลภายนอกมาดำเนินการแทน การทำสำเนาเอกสารหลายๆชุด

- การควบคุม (Control) หรือ การลด (Reduction) ความเสี่ยง เป็นความเสี่ยงที่ควบคุมให้ลดระดับความรุนแรงลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต้องหาวิธีจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวางมาตรการเชิงรุก ผูกอบรมทักษะ วิธีการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

- การยอมรับ (Accept) เป็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบไม่มากนัก หรือค่าใช้จ่ายในการจัดสูง หรือมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุม ไม่สามารถเลือกใช้วิธีอื่นได้โดยการขออนุมัติยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมีมาตรการติดตาม เช่น กำหนดระดับผลกระทบที่ยอมรับได้

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อพิจารณาและขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ โดยในการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม จะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) กับต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่องค์กรบริหารส่วนตำบลช่องด่านยอมรับได้โดยยังคงให้องค์กรสามารถดำเนินงานและบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นหากไม่มีการจัดการซึ่งอาจไม่สมเหตุผลในแง่เศรษฐศาสตร์ เช่นความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีสาระสำคัญ แต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมาก แนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจพิจารณาดำเนินการเป็นกรณีไปหรืออาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กับความเสี่ยงอื่น ๆ

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการ ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นการเฉพาะองค์กร ดังนั้นกิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑. การควบคุมเพื่อป้องกัน เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

๒. การควบคุมเพื่อให้ตรวจสอบ เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจรับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

๓. การควบคุมโดยการชี้แนะ เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี ฯลฯ

๔. การควบคุมเพื่อแก้ไข เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้องหรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการควบคุมต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับด้วย โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน กระบวนการ)

๒. การกำหนดบุคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบ ดังนี้

- พิจารณาประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
- พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง

๓. กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

องค์กรควรกำหนดให้มีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ควรต้องได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลสนับสนุนที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการบ่งชี้ ประเมินและการตอบสนองต่อความเสี่ยง เพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความตระหนักในความเสี่ยงและการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร การสื่อสารที่ไม่เพียงพอหรือขาดประสิทธิผลจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสร้างการยอมรับนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนทางการสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงให้กับองค์กร เช่น อาจมีการจัดแถลงการณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนการสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในกระบวนการสื่อสารควรจะสื่อถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรที่มีประสิทธิผล

๒. วัตถุประสงค์ขององค์กร

๓. ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

๔. การใช้ภาษียุติกันในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕. บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของบุคลากรที่จะสนับสนุนและนำองค์ประกอบต่างๆของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรมาใช้

๘. การรายงานและติดตามผล

หลังจากจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงใดที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการต่อเนื่องและวิธีการจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามดังกล่าวรายงานให้คณะผู้บริหารทราบ โดยสามารถติดตามผลได้ ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การติดตามเป็นรายไตรมาส เป็นการติดตามในช่วงกรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น รายไตรมาส ทุก ๖ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลระหว่างปฏิบัติงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

บทที่ ๓

การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้ประยุกต์หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ร่วมกับ ระบบมาตรฐาน ISO ๓๑๐๐๐ และระบบบริหารงานคุณภาพ ISO ๙๐๐๑:๒๐๑๕ (Risk and Opportunities) ครอบคลุมการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านให้เป็นไปอย่างเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้กรอบนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่มุ่งเน้นให้เกิด Risk Awareness Culture ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอน การบริหารจัดการความเสี่ยงตั้งแต่การระบุปัจจัยเสี่ยง สาเหตุความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ วิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดระดับความเสี่ยง ตลอดจนจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ติดตามแผนการดำเนินงานภายใต้ ๘ องค์ประกอบ ดังนี้

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์ และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ การประเมิน และการจัดการความเสี่ยง ซึ่งผู้บริหารต้องมีการกำหนดร่วมกันกับพนักงานในองค์กร ส่งผลให้มีการสร้างจิตสำนึก การตระหนักและรับรู้ความเสี่ยง และการควบคุมแก่พนักงานทุกคนในองค์กร โดยสภาพแวดล้อมภายในองค์กรขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน มีดังนี้

๑.๑ ระบบ (System) องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน มีระบบการบริหารงานที่ไม่ซับซ้อน และมีความคล่องตัวในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๑.๒ บุคลากร (Staff) บุคลากรมีความรู้ความสามารถตรงตามตำแหน่งงาน ตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง มีการส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถของบุคลากร โดยการสนับสนุนการฝึกอบรม และให้มีการรายงานผลการฝึกอบรม ตลอดจนการนำไปใช้ประโยชน์เพื่อจัดทำเป็นองค์ความรู้ (knowledge Management : KM) เพื่อเผยแพร่ให้พนักงานได้นำไปใช้ประโยชน์

๑.๓ ทักษะ (Skill) บุคลากรมีทักษะในการปฏิบัติงานได้หลากหลายและสามารถทำงานได้เฉพาะทางตรงตามภาระงาน (Job Description) และมีประสบการณ์ในการทำงานที่สามารถพัฒนาต่อยอดในการทำงานภารกิจอื่น ๆ ได้อีก

๑.๔ โครงสร้าง (Structure) องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน มีโครงสร้างองค์กรที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน มีการแบ่งโครงสร้างการบริหารงานและกำหนดบทบาทหน้าที่แต่ละสำนัก/กอง รวมถึงได้มีการสื่อสารให้พนักงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง

โครงสร้างคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

มีหน้าที่รับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงรายงานต่อผู้บริหารท้องถิ่น
๓. ประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน เพื่อติดตาม ประเมินผล ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและร่วมกับผู้บริหารหน่วยงาน บริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๔. พิจารณาทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของ หน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๕ กลยุทธ์ (Strategy) องค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน ได้มีการจัดทำ SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ภารกิจอำนาจหน้าที่ รวมถึงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

Strength (จุดแข็ง)	Weakness (จุดอ่อน)
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกคนร่วมมือในการ ประสานงานทั้งภายในและนอกหน่วยงาน - ผู้บริหารวางนโยบาย และกระจายอำนาจให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา ตามหลักธรรมาภิบาล - ผู้อำนวยการแต่ละกองกระจายอำนาจหน้าที่ ให้แต่ละงานด้วยหลักธรรมาภิบาล - ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ได้ทำตามหลัก จรรยาบรรณการเป็นข้าราชการที่ดี และทำตาม ระเบียบ กฎหมายที่เป็นลายลักษณ์อักษรก่อนดำเนิน โครงการให้กับประชาชน 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบุคลากร ข้าราชการในองค์การบริหาร ส่วนตำบลชองด่านมีจำนวนน้อย เนื่องจากมี พนักงานจ้างหลายอัตรา - สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน มี ขนาดเล็ก

Strength (จุดแข็ง)	Weakness (จุดอ่อน)
- ผู้บริหารมีกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรการการ ลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละกอง สำนัก ตามหลัก ขององค์กร	
Opportunity (โอกาส)	Threat (อุปสรรค)
- เพิ่มจำนวนบุคลากร ข้าราชการให้เต็มพื้นที่ อัตรา - เพิ่มโครงการขยายสำนักงานองค์การบริหารส่วน ตำบลช่องด่านให้ใหญ่ขึ้น	- จำนวนในการสอบบรรจุข้าราชการ มีจำนวนน้อย - พื้นที่ในการขยายสำนักงานองค์การบริหารส่วน ตำบลช่องด่านมีจำนวนน้อย ไม่สามารถดำเนินการ ขยายสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านได้

๒) ภารกิจ อำนาจหน้าที่

องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒน และองค์การบริหารส่วน
ตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗ พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑. พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (มาตรา ๖๖)

๒. มีหน้าที่ต้องทำตามมาตรา ๖๗ ดังนี้

๑) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

๑.๑) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุน
หน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

๒) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและ
สิ่งปฏิกูล

๓) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

๔) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๕) จัดการ ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และการ
ฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะ
จากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

๖) ส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

๗) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๘) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้

ตามความจำเป็นและสมควร

๓. มีหน้าที่ที่อาจทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๘ ดังนี้

๑) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร

๒) ให้มีและบำรุงไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

๓) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ

๔) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ

๕) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร และกิจการสหกรณ์

๖) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว

๗) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพ

๘) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

๙) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของ อบต.

๑๐) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม

๑๑) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์

๑๒) การท่องเที่ยว

๑๓) การผังเมือง

๔. อำนาจหน้าที่ตามแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้ อบต.มี อำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖

๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

วิสัยทัศน์

“ประชาชนร่วมคิด ผูกมิตรเพื่อนบ้าน เจือจางทั่วถึง เน้นซึ่งพัฒนา แก้ปัญหาที่ต้นเหตุ
ทุกประเภทต้องเท่าเทียม”

ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและเพื่อการเกษตร
๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพเศรษฐกิจและการรวมกลุ่มอาชีพ
๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและประเพณี
วัฒนธรรม
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาส่งเสริมด้านสาธารณสุข
๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมคุณภาพชีวิตและการสังคมสงเคราะห์
๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยว
๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพตามหลัก
ธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐาน

เป้าประสงค์

- ๑) พัฒนาด้านสาธารณสุขปลอดภัยขั้นพื้นฐานได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง
- ๒) สร้างและบูรณะสาธารณสุขปลอดภัย-สาธารณสุขการ
- ๓) ปรับปรุงและบูรณะ ระบบสาธารณสุขปลอดภัย สาธารณูปการ

ตัวชี้วัด

- ๑) ร้อยละการเพิ่มขึ้นของทางหลวงท้องถิ่นที่มีมาตรฐาน
- ๒) ร้อยละของสาธารณสุขปลอดภัยที่ได้รับการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคและเพื่อการเกษตร

เป้าประสงค์

- ๑) ทำให้ราษฎรได้มีแหล่งน้ำไว้ทำเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค บรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ๒) พัฒนาฟื้นฟูแหล่งน้ำเพื่อใช้อุปโภค/บริโภคและการเกษตรอย่างเพียงพอ
- ๓) เพิ่มอัตราการผลิตของข้าวและพืชไร่ ในเขตพื้นที่ตำบลช่องด่าน
- ๔) เพิ่มพื้นที่การผลิตของข้าวและพืชไร่ทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของสาธารณูปโภคที่ได้รับการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาส่งเสริมศักยภาพเศรษฐกิจและการรวมกลุ่มอาชีพเป้าหมาย

๑) ส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน

๒) เกษตรกรได้ดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจชุมชนที่พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรทุกกลุ่ม เพื่อน้อมนำตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงตามแนวพระราชดำริ

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมความรู้ด้านเกษตร/การประกอบอาชีพ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและประเพณีวัฒนธรรมเป้าประสงค์

๑) ส่งเสริมให้ประชาชน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

๒) ผู้ปกครองได้ตระหนักและให้ความสำคัญด้านการศึกษาของบุตรหลานอย่างจริงจัง

๓) มุ่งยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมทุกวัยและพัฒนาคุณภาพชีวิตใน

สถานศึกษา

๔) ประชาชนมีจิตสำนึก ห่วงแหนศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕) ประชาชนในตำบลมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับประเพณีท้องถิ่น

๖) ประชาชนเกิดการเรียนรู้และสามารถสืบทอดถึงประสพการณ์ สืบสานประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบแบบแผน และเกิดความภาคภูมิใจ

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของเด็กก่อนระดับวัยเรียน/ประถมศึกษาที่ได้รับการบริการด้านการศึกษาของท้องถิ่น

๒) จำนวนกิจกรรมที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓) จำนวนกิจกรรมด้านการกีฬาและนันทนาการ การศาสนา วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้รับการส่งเสริมการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการพัฒนาส่งเสริมด้านสาธารณสุขเป้าประสงค์

๑) ประชาชนได้รับการบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง

๒) ประชาชนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณสุขที่สะดวกอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการช่วยเหลือด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๒) ร้อยละของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นลดลง

๓) ร้อยละประชาชนที่มีการข้องเกี่ยวกับติดยาเสพติดที่ลดลง

๔) ร้อยละของผู้ป่วยโรคติดต่อที่ลดลง

๕) ร้อยละของประชาชนได้รับการบริการด้านสาธารณสุขของท้องถิ่น

๖) ร้อยละของปริมาณขยะครัวเรือนที่ลดลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคมคุณภาพชีวิตและการสังคมสงเคราะห์

เป้าประสงค์

๑) ส่งเสริมและสนับสนุนชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของผู้สูงอายุผู้พิการ ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ยากไร้ที่ได้รับการช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคม หรือการสังคมสงเคราะห์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยว

เป้าประสงค์

๑) ส่งเสริมการอนุรักษ์ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยชุมชน

๒) สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมยิ่งขึ้น

๓) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔) ส่งเสริมและพัฒนาสถานที่ที่น่าสนใจภายในตำบล ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจในพื้นที่ ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจชุมชน

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพคุณภาพตามหลัก

ธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

๑) การบริหารราชการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ตามระเบียบกฎหมาย และนโยบายที่โปร่งใสตรวจสอบได้

๒) ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครอง ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

๓) ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมการบริหารจัดการองค์กร

๔) การบริหารจัดการองค์กรเกิดประสิทธิภาพ และได้มาตรฐาน

๕) บุคลากรท้องถิ่นได้รับการพัฒนาศักยภาพ ผ่านการฝึกอบรมสัมมนา

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละของบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาประสิทธิภาพ

๒) ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้เสียต่อการบริการสาธารณะของ ท้องถิ่น

๓) ร้อยละประชาชนที่มีส่วนร่วมในการบริหารการพัฒนาของท้องถิ่น

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

องค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน ได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน โดยการกำหนดนโยบายบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้มั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้โดยการบริหารจัดการให้อยู่ในกรอบของ Risk Appetite และ Risk Tolerance ดังนี้

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ ทุกสำนัก/กอง ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงโดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ

๒. กำหนดให้ทุกสำนัก/กอง มีหน้าที่รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง กำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงแนวทางการป้องกัน และบรรเทาความเสี่ยงหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น

๓. ให้มีการติดตามประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

๔. เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อองค์กร จะต้องรายงานความเสี่ยงนั้นให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทันที และให้มีการพิจารณานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามสถานการณ์เพื่อการบริหารจัดการที่ดี

๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

๓. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) หรือการบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ควรต้องพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านบุคลากร ด้านการปฏิบัติงาน ด้านกฎหมาย ด้านภาษีอากร ด้านระบบงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น โดยอาจจะมิแหล่งความเสี่ยงจากทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การระบุเหตุการณ์อาจดำเนินการโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูงหรือฝ่ายจัดการที่รับผิดชอบในแผนงานหรือการดำเนินการนั้น และรวบรวมประเด็นความเสี่ยงสำคัญที่ได้รับความสนใจหรือประเด็นที่เป็นที่กังวล เพื่อนำมาจัดทำภาพรวมความเสี่ยงขององค์กร (Corporate Risk Profile) ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงออกเป็น ๖ ประเภท ได้แก่

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ไปใช้ไม่ถูกต้อง

๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิผล

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๕) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖) ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputation Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

คือการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่เกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ การประเมินความเสี่ยง ประกอบด้วย ๒ มิติดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความถี่ ผลลัพธ์ รวมถึงโอกาสการเกิดความเสียหายที่ความเสี่ยงอาจจะเกิดขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์

- ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อความเสี่ยงเกิดขึ้น หรืออาจเป็นตัวชี้วัดของความเสียหายนั้น การประเมินผลกระทบเป็นการคาดการณ์มูลค่าของความรุนแรงและความเสียหายโดยอาศัยปัจจัยประกอบหลายปัจจัย เช่น มูลค่าความสูญเสียในอดีต ขนาดของความสูญเสียในอดีต ขนาดของความสูญเสียที่หน่วยงานสามารถรองรับได้โดยไม่ทำให้เกิดการหยุดชะงัก การประเมินผลกระทบ อาจพิจารณาตามประเภทของความเสี่ยง (ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านการดำเนินงาน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ)

๔.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมิน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้กำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ และระดับของความเสี่ยง โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และระดับความรุนแรงของผลกระทบไว้ ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ดังนี้

๑. เกณฑ์โอกาส (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า ๕ ครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๑-๖ เดือน/แต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๑ ปี/ครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้น ๑ ครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๒ -๓ ปี/ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยครั้ง หรือ มีโอกาสเกิดขึ้น ๕ ปี/ครั้ง

๒. เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย (ผลกระทบทางการเงิน)	คำอธิบาย (ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน)
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๕๐๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป	เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษ ชี้มูลความผิด เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบด้านความโปร่งใส สื่อมวลชนลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๑ บาท ถึง ๕๐๐,๐๐๐ บาท	หน่วยงานตรวจสอบเข้าทำการตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐๐,๐๐๐ บาท	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	ความเสียหายน้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ บาท	แทบจะไม่มี

๓. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score) ระดับของความเสียหายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ในรูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) และให้นำความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับของความเสียหายสูง และสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ คือ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	คะแนน ๒๒ - ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	คะแนน ๑๐ - ๒๑
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	คะแนน ๕ - ๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	คะแนน ๑ - ๔

ระดับของความเสียหายที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) และผลกระทบของความเสียหาย (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ ในรูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) และให้นำความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยงที่อยู่ในระดับของความเสียหายสูง และสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

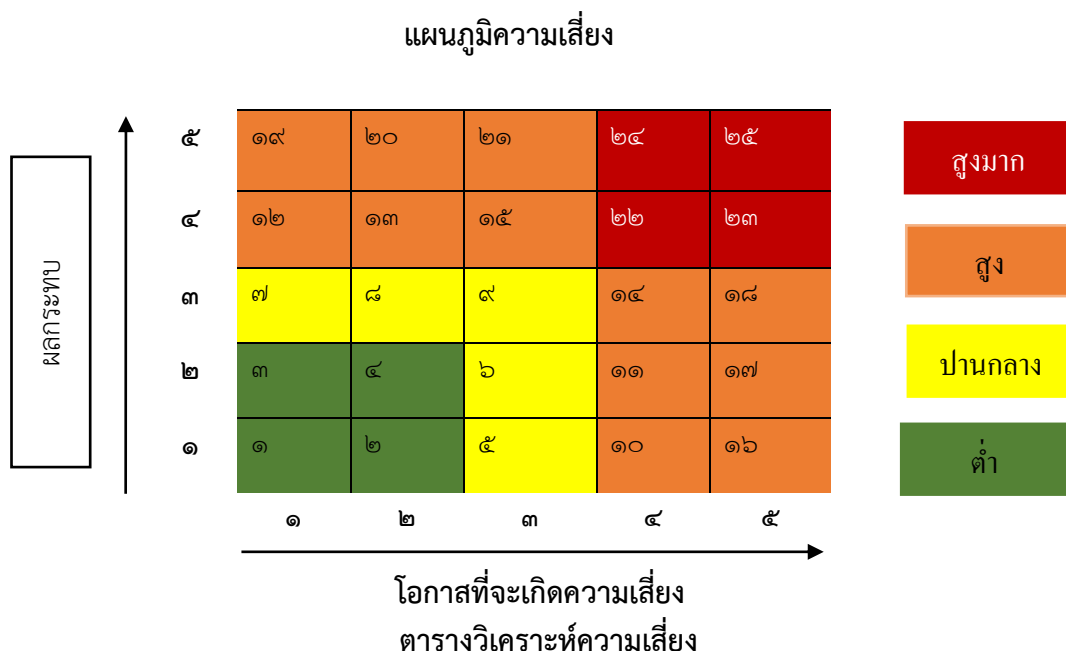
ระดับความรุนแรงของความเสียหาย (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

๔.๒ การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงแต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงต่าง ๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้วางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคน หรือเวลาที่มีจำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑) พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒) พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๔.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนนความเสี่ยง	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	๒๒-๒๕ (สีแดง)		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมากต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	๑๐-๒๑ (สีส้ม)		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕-๙ (สีเหลือง)		ระดับที่ยอมรับได้แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุง การควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
น้อย	๑-๔ (สีเขียว)		ระดับที่ยอมรับได้ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว ให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับของความเสี่ยงในระดับใด

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ × ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่าง ๆ (Likelihood) × (Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน ซึ่งใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑ - ๔ คะแนน ระดับที่พอยอมรับได้ โดยไม่ต้องควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องการจัดการเพิ่มเติม ควรมีการฝึกอบรมพนักงานหรือจัดทำเอกสารมาตรฐาน กำหนดการปฏิบัติงาน

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง ๕ - ๙ คะแนน ระดับที่พอยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้

๓. ระดับความเสี่ยงสูง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง ๑๐ - ๒๑ คะแนน ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ โดยต้องจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ต่อไป ควรจัดทำแผนบรรเทาเพื่อเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อผลกระทบนั้นๆ

๔. ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง ๒๒ - ๒๕ คะแนน ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที ควรหยุดการทำงานเพื่อกำหนดแผนฉุกเฉินในการจัดการผลกระทบนั้น ๆ ที่เกิดขึ้น

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุม คณะผู้บริหารเพื่อพิจารณาและขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ โดยในการคัดเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม จะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) กับต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่องค์กรบริหารส่วนตำบลช่องด่านยอมรับได้ โดยยังคงให้องค์กรสามารถดำเนินงานและบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น หากไม่มีการจัดการซึ่งอาจไม่สมเหตุผลในแง่เศรษฐศาสตร์ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบในทางลบอย่างมีสาระสำคัญ แต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมาก แนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจพิจารณาดำเนินการเป็นกรณี ๆ ไปหรืออาจดำเนินการไปพร้อมกับความเสี่ยงอื่น โดยทางเลือกหรือวิธีการจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ๔ แนวทางหลัก คือ

๑) การยอมรับ หมายถึง การที่ความเสี่ยงนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เช่น กรณีที่มีความเสี่ยงในระดับไม่รุนแรงและไม่คุ้มค่าที่จะดำเนินการใดๆ ให้ขออนุมัติหลักการรับความเสี่ยงไว้และไม่ดำเนินการใด ๆ แต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

๒) การลดหรือควบคุมความเสี่ยง หมายถึง การลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม หรือเปลี่ยนแปลงขั้นตอนบางส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่นำไปสู่เหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยง เพื่อให้มีการควบคุมที่เพียงพอและเหมาะสม เช่น การปรับปรุงกระบวนการดำเนินงาน การจัดอบรมเพิ่มทักษะในการทำงาน และการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๓) การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับและต้องจัดการให้ความเสี่ยงนั้นไปอยู่นอกเหนือจากเงื่อนไขการดำเนินงาน โดยมีวิธีจัดการความเสี่ยงในกลุ่มนี้ เช่น การหยุดหรือยกเลิกการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๔) การถ่ายโอนความเสี่ยง หมายถึง ความเสี่ยงที่สามารถโอนไปให้ผู้อื่นได้ เช่น การทำประกันภัย ประกันทรัพย์สิน กับบริษัทประกัน การจ้างบุคคลภายนอกหรือการจ้างบริษัทภายนอกมาจัดการในงาน บางอย่างแทน เช่น งานออกแบบถนน อาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

การกำหนดแผนจัดการความเสี่ยงจะมีการนำเสนอแผนจัดการความเสี่ยงที่จะดำเนินการต่อที่ประชุม คณะผู้บริหารเพื่อพิจารณาและขออนุมัติการจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ดำเนินการ โดยในการคัดเลือก แนวทางในการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม จะคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) กับต้นทุนที่เกิดขึ้น เปรียบเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงข้อกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ความรับผิดชอบ ที่มีต่อสังคม ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ คือ ระดับความเสี่ยงที่องค์กรบริหารส่วนตำบลช่องด่านยอมรับได้โดย ยังคงให้องค์กรสามารถดำเนินงานและบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ทั้งนี้ ในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น หากไม่มีการจัดการซึ่งอาจไม่สมเหตุผลในแง่เศรษฐศาสตร์ เช่น ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อทางลอบอย่างมี สาระสำคัญ แต่โอกาสที่จะเกิดขึ้นน้อยมาก แนวทางในการจัดการความเสี่ยงอาจพิจารณาดำเนินการเป็น กรณีไปหรืออาจดำเนินการไปพร้อม ๆ กับความเสี่ยงอื่น ๆ

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในและภายนอกองค์กรควรได้รับการบันทึกและสื่อสารไปยังบุคลากร ในองค์กรอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบได้ รวมถึงเป็นการรายงานการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และผลกระทบของการบริหารจัดการความเสี่ยง เหล่านั้น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพยังครอบคลุมถึงการสื่อสารจากระดับบนลงล่าง ระดับล่างไปสู่บน และการ สื่อสารระหว่างหน่วยงาน

การบริหารจัดการความเสี่ยงได้ใช้ทั้งข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน ข้อมูลในอดีตและแสดงแนวโน้มของ เหตุการณ์ และช่วยคาดการณ์การปฏิบัติงานในอนาคต ส่วนข้อมูลปัจจุบันมีประโยชน์ต่อผู้บริหารในการ พิจารณาความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ในกระบวนการ สายงาน หรือหน่วยงานซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถปรับเปลี่ยน กิจกรรมการควบคุมตามความจำเป็น เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๘. การติดตามประเมินผล (Monitoring)

เมื่อองค์กรบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้ประกาศแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินการตามแผน จำเป็นต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการดำเนินงานอย่างถูกต้องและ เหมาะสมโดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ การประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความ เสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามแผน บริหารความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ทราบ การติดตามผลมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. การติดตามผลตามรอบระยะเวลา เป็นการติดตามผลอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๒. การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติ เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามกิจกรรมที่กำหนดโดย หน่วยงานขององค์กร หากพบว่า กิจกรรมของหน่วยงานใดมีปัจจัยเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ให้ หน่วยงานได้ดำเนินการวางมาตรการควบคุมกิจกรรมของหน่วยงานโดยการวางแผนรองรับเพื่อให้การแก้ไขใน

กิจกรรมที่มีปัจจัยเสี่ยงนั้นทันต่อเวลา สถานการณ์ปัจจุบัน หากพบว่ากิจกรรมใดในหน่วยงานมีปัจจัยเสี่ยงทั้งทาง สภาพแวดล้อม เทคโนโลยี หรือ ผลกระทบของปัจจัยเสี่ยง การใช้งบประมาณที่มากเกินไปกว่าตัวโครงการ การฝึกหัดระเบียบ กระบวนการงานติดขัด หรือ กิจกรรมนั้นยากเกินกว่าการดำเนินการตามแผนที่วางไว้ ให้รายงานต่อฝ่ายเลขานุการหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อดำเนินการรับมือแก้ไขปัญหาให้ปัจจัยเสี่ยงลดลงอย่างต่อเนื่อง

บทที่ ๔ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น โดยการรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงของหน่วยงานจากส่วนราชการในสังกัด เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน โดยนำมาวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง ที่มีผลกระทบการดำเนินงานภายใต้โครงการ/กิจกรรม การบริการสาธารณะในเขตตำบลช่องด่าน ที่ยังเห็นว่ามีความเสี่ยงหรืออาจจะมีผลกระทบต่อหน่วยงานเพื่อรายงานการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และนำมาจัดทำเป็นแผนการบริหารความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านได้ดำเนินการประชุมพิจารณาตามประเด็นความเสี่ยงของแต่ละส่วนงาน เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติงานในการดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลทั่วทั้งองค์กร ดังนี้

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ (ถ้ามี)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความเสี่ยง	ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๑/๒๕๖๙	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	โครงการรณรงค์ป้องกันและควบคุม โรคไข้เลือดออก	๓๐๐,๐๐๐	เพื่อลดอัตราการป่วย ของโรคไข้เลือดออก โดย ส่งเสริมให้ประชาชนมี ความรู้ความเข้าใจและมี พฤติกรรมในการป้องกัน โรคอย่างถูกวิธี	ครัวเรือนในพื้นที่ตำบล ช่องด่านได้รับความรู้ความ เข้าใจและมีพฤติกรรมใน การป้องกันโรคอย่างถูกวิธี	ครัวเรือนในเขตพื้นที่ ตำบลช่องด่าน
๒/๒๕๖๙	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	๑๐,๐๐๐	เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อน วัยอันควร	ประชากรกลุ่มเด็กหญิงมี ภาวะการตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควรลดลง	ประชากรกลุ่มเด็กหญิง ในเขตพื้นที่ตำบลช่อง ด่าน
๓/๒๕๖๙	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ จุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราช นารี	๑๖,๐๐๐	เพื่อป้องกันโรคพิษสุนัข บ้าในพื้นที่ตำบลช่องด่าน	จำนวนสุนัขและแมวใน พื้นที่ตำบลช่องด่านที่เป็น โรคพิษสุนัขบ้าลดลง	สุนัขและแมวในเขตพื้นที่ ตำบลช่องด่าน

รหัส ความเสี่ยง	ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๔/๒๕๖๙	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	โครงการอบรมให้ความรู้รณรงค์และส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง	๓๐,๐๐๐	เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในการคัดแยกขยะและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนใส่ใจสิ่งแวดล้อม,ลดปริมาณขยะที่จะนำไปกำจัด, และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะอย่างยั่งยืน	ประชาชนในพื้นที่ตำบลช่องด่านมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอัตราการคัดแยกขยะที่เพิ่มขึ้นและมีปริมาณขยะที่ลดลง	ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลช่องด่าน
๕/๒๕๖๙	การพัฒนาด้านสาธารณสุข	โครงการสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ของกิ่งกาชาดอำเภอบ่อพลอย	๒๐,๐๐๐	เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้มีสุขภาพอนามัยที่ดี	ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ในพื้นที่ตำบลช่องด่านได้รับการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์	ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ในเขตพื้นที่ตำบลช่องด่าน

ลงชื่อ.....

(นางนรากร พะณะงาม)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๙

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	ความเสี่ยง	ประเภท ความ เสี่ยง	คะแนน โอกาส	คะแนน ผล กระทบ	คะแนน ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
๑/๒๕๖๙	โครงการรณรงค์ป้องกันและ ควบคุมโรคไข้เลือดออก	เพื่อลดอัตราการป่วยของโรค ไข้เลือดออก โดยส่งเสริมให้ ประชาชนมีความรู้ความ เข้าใจและมีพฤติกรรมในการ ป้องกันโรคอย่างถูกวิธี	งานสาธารณสุข สำนักปลัด	เฝ้าระวังได้ไม่ ครอบคลุม/มีพื้นที่ กว้างใหญ่ มีน้ำท่วมขัง ที่กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ ไม่ทั่วถึง	○	๔	๓	๑๔	การ ตอบสนอง ความเสี่ยง แบบควบคุม
๒/๒๕๖๙	โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควร	เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร	งานสาธารณสุข สำนักปลัด	กลุ่มเป้าหมายที่เป็น เด็กหญิงที่ไม่ได้เรียนใน โรงเรียนไม่ให้ความ ร่วมมือ	○	๓	๓	๙	การ ตอบสนอง ความเสี่ยง แบบยอมรับ
๓/๒๕๖๙	โครงการสัตว์ปลอดโรค คน ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้า เธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย ลักษณ์ อัครราชกุมารี กรม	เพื่อป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าใน พื้นที่ตำบลช่องด่าน	งานสาธารณสุข สำนักปลัด	การสำรวจมีโอกาสสูง หรือต่ำ กว้างยอจริงใน การจัดหาวัคซีน/สุนัข และแมวจรจัดไม่ได้รับ การสำรวจ	○	๓	๓	๙	การ ตอบสนอง ความเสี่ยง แบบยอมรับ

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	ความเสี่ยง	ประเภท ความ เสี่ยง	คะแนน โอกาส	คะแนน ผล กระทบ	คะแนน ระดับ ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนอง ความเสี่ยง
	พระศรีสวางควัฒน วรขัตติย ราชนารี								
๔/๒๕๖๙	โครงการอบรมให้ความรู้ รณรงค์และส่งเสริมการคัด แยกขยะที่ต้นทาง	เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจใน การคัดแยกขยะและสร้าง จิตสำนึกให้ประชาชนใส่ใจ สิ่งแวดล้อม,ลดปริมาณขยะที่ จะนำไปกำจัด, และส่งเสริม การมีส่วนร่วมของชุมชนใน การจัดการขยะอย่างยั่งยืน	งานสาธารณสุข สำนักปลัด	การนำเนื้อหาในการจัด อบรมมาใช้ในการ ดำรงชีวิตจริง/อบต.ยัง ไม่มีระบบจัดการใน ตารางเก็บขนและแยก ขยะ	○	๓	๓	๙	การ ตอบสนอง ความเสี่ยง แบบยอมรับ
๕/๒๕๖๙	โครงการสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ของ กิ่งกาชาดอำเภอปอพลอย	เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและ ส่งเสริมให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้ ยากไร้มีสุขภาพอนามัยที่ดี	งานสาธารณสุข สำนักปลัด	การค้นหา กลุ่มเป้าหมายให้ตรง กับการสังเคราะห์/ได้ กลุ่มเป้าหมายที่ให้ตรง กับการสังเคราะห์	○	๓	๓	๙	การ ตอบสนอง ความเสี่ยง แบบยอมรับ

ลงชื่อ.....

(นางนรากร พะณะงาม)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนองความ เสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีการติดตาม และการรายงาน
๑/๒๕๖๙	โครงการรณรงค์ป้องกัน และควบคุมโรค ไข้เลือดออก	เฝ้าระวังได้ ไม่ครอบคลุม/ มีพื้นที่กว้าง ใหญ่ มีน้ำ ท่วมขัง ที่ กำจัดแหล่ง เพาะพันธุ์ไม่ ทั่วถึง	การตอบสนอง ความเสี่ยงแบบ ควบคุม	งาน สาธารณสุข สำนักปลัด	- รณรงค์การกำจัดแหล่ง เพาะพันธุ์ยุงลาย - รณรงค์การป้องกันโรค ไข้เลือดออก - ป้องกันและควบคุมการ แพร่ระบาดของโรค ไข้เลือดออก	ครัวเรือนในพื้นที่ ตำบลช่องด่าน ได้รับความรู้ ความเข้าใจและมี พฤติกรรมในการ ป้องกันโรคอย่าง ถูกวิธี	ต.ค. ๖๘ - ก.ย. ๖๙	สรุปผลการดำเนิน โครงการ และรายงานให้ ผู้บริหารทราบ
๒/๒๕๖๙	โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควร	กลุ่มเป้าหมาย ที่เป็น เด็กหญิงที่ ไม่ได้เรียนใน โรงเรียนไม่ ให้ความร่วมมือ	การตอบสนอง ความเสี่ยงแบบ ยอมรับ	งาน สาธารณสุข สำนักปลัด	- อบรมให้ความรู้ - จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยน ความรู้ เพื่อป้องกันและ แก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ก่อนวัยอันควร	ประชากรกลุ่ม เด็กหญิงมี ภาวะการ ตั้งครรภ์ก่อนวัย อันควรลดลง	ก.พ. ๖๘ - ก.ย. ๖๘	สรุปผลการดำเนิน โครงการ และรายงานให้ ผู้บริหารทราบ

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนองความ เสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีการติดตาม และการรายงาน
๓/๒๕๖๙	โครงการสัตว์ปลอดโรค คน ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัข บ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จ ลูกเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัย ลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี	การสำรวจมี โอกาสสูงหรือ ต่ำ กว่ายอด จริงในการ จัดหาวัคซีน/ สุนัขและแมว จรจัดไม่ได้รับ การสำรวจ	การตอบสนอง ความเสี่ยงแบบ ยอมรับ	งาน สาธารณสุข สำนักปลัด	<ul style="list-style-type: none"> - สำรวจข้อมูลจำนวนสุนัข และแมวในเขตตำบลช่อง ด่าน เพื่อจัดทำข้อมูล - ประสานสำนักงานปศุสัตว์ อำเภอ เพื่อให้ความรู้แก่ ผู้นำชุมชน (ผู้ฉีดวัคซีน) - จัดซื้อวัคซีนป้องกันพิษ สุนัขบ้า ตามข้อมูลการ สำรวจเพื่อป้องกันโรคพิษ สุนัขบ้า - ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ กลุ่มเป้าหมาย 	จำนวนสุนัขและ แมวในพื้นที่ ตำบลช่องด่านที่ เป็นโรคพิษสุนัข บ้าลดลง	มี.ย. ๖๙- ส.ค. ๖๙	สรุปผลการดำเนิน โครงการ และรายงานให้ ผู้บริหารทราบ

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนองความ เสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีการติดตาม และการรายงาน
๔/๒๕๖๙	โครงการอบรมให้ความรู้ รณรงค์และส่งเสริมการคัด แยกขยะที่ต้นทาง	การนำเนื้อหา ในการจัด อบรมมาใช้ในการ ดำรงชีวิต จริง/อบต.ยัง ไม่มีระบบ จัดการใน ตารางเก็บขน และแยกขยะ	การตอบสนอง ความเสี่ยงแบบ ยอมรับ	งาน สาธารณสุข สำนักปลัด	- อบรมให้ความรู้เรื่องการ คัดแยกขยะ - ฝึกปฏิบัติคัดแยกขยะ - ให้ความรู้ด้านการนำขยะ ไปสร้างประโยชน์	ประชาชนใน พื้นที่ตำบลช่อง ด่านมีการ เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม อัตรา การคัดแยกขยะที่ เพิ่มขึ้นและมี ปริมาณขยะที่ ลดลง	มี.ค. ๖๙ - ก.ย. ๖๙	สรุปผลการดำเนิน โครงการ และรายงานให้ ผู้บริหารทราบ
๕/๒๕๖๙	โครงการสงเคราะห์ ผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้ ของกิ่งกาชาดอำเภอ บ่อพลอย	การค้นหา กลุ่มเป้าหมาย ให้ตรงกับการ สังเคราะห์/ได้ กลุ่มเป้าหมาย ที่ให้ตรงกับ การ สังเคราะห์	การตอบสนอง ความเสี่ยงแบบ ยอมรับ	งาน สาธารณสุข สำนักปลัด	- สำรวจและประเมินความ ต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ในพื้นที่อย่างละเอียด - กำหนดเป้าหมายและ กลยุทธ์การช่วยเหลือที่ ชัดเจน ควบคู่ไปกับการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือ ทั้งกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาค ประชาชน เพื่อให้การ ช่วยเหลือเข้าถึง	ผู้ด้อยโอกาสและ ผู้ยากไร้ในพื้นที่ ตำบลช่องด่าน ได้รับการ ช่วยเหลือและ บรรเทาทุกข์	พ.ย. ๖๘ - ม.ค. ๖๙	สรุปผลการดำเนิน โครงการ และรายงานให้ ผู้บริหารทราบ

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนองความ เสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีการติดตาม และการรายงาน
					กลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง อย่างยั่งยืน - ติดตามและประเมินผล อย่างสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุง การดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพสูงสุด			

ลงชื่อ.....

(นางนรากร พะณะงาม)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องค่าน
วันที่ ๑๒ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาคผนวก

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
เรื่อง นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ บัญญัติให้ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ได้ดำเนินการบริหารความเสี่ยง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค๐๔๐๙.๓/ว๓๖ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ เรื่อง หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเพื่อให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างบูรณาการ เพื่อลดปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่านได้กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ ทุกสำนัก/กอง ต้องดำเนินการบริหารความเสี่ยงโดยให้การดำเนินการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ
๒. กำหนดให้ทุกสำนัก/กอง มีหน้าที่รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง กำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง แนวทางการป้องกัน และบรรเทาความเสี่ยงหรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น
๓. ให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
๔. เมื่อพบเห็นหรือรับทราบความเสี่ยงที่อาจจะมีผลกระทบต่อองค์กร จะต้องรายงานความเสี่ยงนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบทันที และให้มีการพิจารณานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงตามสถานการณ์เพื่อการบริหารจัดการที่ดี
๕. ดำเนินการอื่นๆตามที่ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

-๒-

จึงประกาศเพื่อทราบโดยทั่วไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๘

(นายสมจิตร พวงชีวงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

ที่ ๗๐๘/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้นำหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้ไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้นำหน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เรื่อง หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ประกอบไปด้วย

๑. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๖. นักวิชาการคลังชำนาญการ	กรรมการ
๗. นักวิชาการตรวจสอบภายในปฏิบัติการ	กรรมการ/เลขานุการ

ให้คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน ดังกล่าว มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง และจัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงรายงานต่อผู้บริหารท้องถิ่น
๓. ประสานงานกับหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน เพื่อติดตามประเมินผล ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและร่วมกับผู้บริหารหน่วยงาน บริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

-๒-

๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๘

(นายสมจิตร พวงขีวงษ์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
เรื่อง ประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒.๖ หน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละครั้งและต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน จึงประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อเป็นกรอบหรือแนวทางในการดำเนินงานอันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นางนรากร พะณะงาม)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
 นายกองค์การบริหารส่วนตำบลช่องด่าน

องค์การบริหารส่วนตำบลชองด่าน